

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26609,Konferencja-naukowa-Podlaska-tozsamosc-w-XIX-i-XX-wieku-w-perspektywie-historycz.html>
01.03.2026, 03:17

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „Podlaska tożsamość w XIX i XX wieku w perspektywie historycznej i kulturowo-społecznej” oraz otwarcie wystawy „Ostatni leśni - Mazowsze i Podlasie w ogniu 1948-1953” - Biała Podlaska, 7-8 maja 2015

07.05.2015

Urząd Miasta Biała Podlaska i Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie organizują konferencję naukową „Podlaska tożsamość w XIX i XX wieku w perspektywie historycznej i kulturowo-społecznej” z udziałem naukowców zajmujących się historią ludności zamieszkałej na lewym brzegu Bugu, między Węgrowem a Włodawą. Sesja ma zainicjować dyskusję o mechanizmie formowania się nowoczesnej świadomości narodowej (polskiej) wśród ludności włościańskiej na terenach powojennych Królestwa Polskiego. Przejście po upadku Powstania Styczniowego 1863 r. od narodu historycznego (szlachta) do narodu politycznego (działalność Ligi Narodowej przed I wojną światową). Celem sympozjum jest omówienie przejawów samoidentyfikacji regionalnej Polaków w II RP i prześledzenie jej rozpadu pod okupacjami: niemiecką i komunistyczną. Pokazanie skali spustoszenia wśród lokalnych elit w czasie sowietyzacji w Polsce Ludowej.

Konferencja, która odbędzie się 8 maja 2015 r. w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II, przy ul. Sidorskiej 95/97, będzie jednym z elementów trzydniowego (7-9 maja 2015 r.) Święta 34 Pułku Piechoty w Białej Podlaskiej.

Patronat medialny: pamiec.pl

W przeddzień sesji, 7 maja br. w holu głównym PSW zostanie otwarta wystawa Oddziału IPN w Warszawie „Ostatni leśni - Mazowsze i Podlasie w ogniu 1948-1953”.

Poniżej prelegenci i tematy referatów, które zostaną przez nich wygłoszone podczas sesji:

- dr Artur Ziótek, „Różne obrazy Podlasia: nostalgia i duchowość. W poszukiwaniu idiomu”
- prof. Ryszard Polak, „Patriotyzm i kultywowanie tradycji lokalnych w świetle literatury dawnej i współczesnej”
- dr Andrzej Szabaciuk, „Kościół katolicki jako element podlaskiej tożsamości”
- mgr Artur Rogalski, „Podlasie mniejsze. Wspólne mianowniki”
- prof. Dariusz Magier, „Przejawy podlaskiej samoidentyfikacji w XX wieku”
- dr Paweł Borek, „Tradycje militarne Podlasia w kształtowaniu tożsamości narodowej mieszkańców regionu”
- dr Mariusz Bechta, „Narodowa kontrrewolucja. Przypadek agrarnego nacjonalizmu polskiego na Podlasiu w I połowie XX wieku”
- mgr Piotr Czyż, „Ziemiaństwo na przykładzie rodu Zamoyskich z Różanki i ich wpływ na

świadomość narodową mieszkańców Podlasia w XIX i XX”.

Wystawa „Ostatni leśni -Mazowsze i Podlasie w ogniu 1948-1953” poświęcona jest likwidacji przez resort bezpieczeństwa ostatnich oddziałów partyzanckich niepodległościowego podziemia, działających na Podlasiu lewobrzeżnym oraz Mazowszu w latach 1948-1953.

Na 26 panelach, 1 dioramie i 3plakatach propagandowych zaprezentowana została historia, działających w końcu lat 40. na terenie ówczesnego województwa warszawskiego trzech struktur podziemia niepodległościowego podziemia: 16 i 23 Okręgu Narodowego Zjednoczenia Wojskowego oraz 6 Brygady Wileńskiej. Ukazuje ona ciągłość walk dowódców partyzanckich, którzy swój szlak bojowy rozpoczynali niejednokrotnie jeszcze w czasie okupacji niemieckiej, jak również skalę oporu społecznego na Mazowszu i Podlasiu - bez pomocy i bezinteresownego wsparcia społeczeństwa tak długa egzystencja oddziałów leśnych byłaby niemożliwa. Jedną z podstawowych części wystawy stanowi dokumentacja (mapy, rozkazy) z operacji pacyfikacyjnych przeprowadzanych przez UBP, z udziałem wielotysięcznych sił KBW, z lata 1948 r. oraz lat 1951-52, w tym konkretnych obław, w wyniku których następowała likwidacja „ostatnich leśnych”.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Program Święta 34 Pułku Piechoty w Białej Podlaskiej 7-9 maja 2015

7 maja (czwartek)

godz. 11.00

Ostatni „leśni” - Mazowsze i Podlasie w ogniu 1948-1953 - otwarcie wystawy
Na dawnych szlakach. Młody las. Opowieść prawdziwa z lat wojny. - promocja książki Aliny Fedorowicz „Marty”
Miejsce: Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II

8 maja (piątek)

godz. 11.00

SESJA NAUKOWA *Podlaska Tożsamość w XIX i XX wieku w perspektywie historycznej i kulturowo-społecznej*

- ▶ *Różne obrazy Podlasia: nostalgia i duchowość. W poszukiwaniu idiomu* - dr Artur Zióntek
 - ▶ *Patriotyzm i kultywowanie tradycji lokalnych w świetle literatury dawnej i współczesnej* - prof. Ryszard Polak
 - ▶ *Kościół katolicki jako element podlaskiej tożsamości* - dr Andrzej Szabaciuk
 - ▶ *Podlasie mniejsze. Wspólne mianowniki* - mgr Artur Rogalski
 - ▶ *Przejawy podlaskiej samoidentyfikacji w XX wieku* - prof. Dariusz Magier
 - ▶ *Tradycje militarne Podlasia w kształtowaniu tożsamości narodowej mieszkańców regionu*
- dr Paweł Borek
 - ▶ *Narodowa Kontrrewolucja. Przypadek agrarnego nacjonalizmu polskiego na Podlasiu w I połowie XX wieku* - dr Mariusz Bechta
 - ▶ *Ziemianstwo na przykładzie rodu Zamoyskich z Różanki i ich wpływ na świadomość narodową mieszkańców Podlasia w XIX i XX w.* - mgr Piotr Czyż
- Miejsce: aula nr 159 Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II

godz. 18.00 Msza św. za poległych i zmarłych oficerów i żołnierzy 34 Pułku Piechoty - kościół NNMP, ul. Brzeska

godz. 18.50 Przemarsz do Kwatery 34 Pułku Piechoty, oraz Apel Poległych - cmentarz, ul. Janowska

9 maja (sobota)

godz. 19.00 „CZEŚĆ I CHWAŁA BOHATEROM” - koncert zespołu CONTRA MUNDUM.

Miejsce: sala widowiskowa BCK ul. Brzeska 41

Organizatorzy:

Prezydent Miasta Biała Podlaska
Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie,
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II

Patronat nad koncertem:

Środowisko 9. Podlaskiej Dywizji Piechoty AK z Warszawy

pamięć.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

